

A dialógus formái a magyar régiségben (1450–1750)

Tudományos konferencia,

Kolozsvár, 2018. május 3–5.

A KONFERENCIÁT RENDEZI

a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Bölcsészkarának Magyar Irodalomtudományi Intézete (Res Litteraria Transylvaniae Vetus Irodalom- és Művelődéstörténeti Műhely),

a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontjának Irodalomtudományi Intézete (MTA BTK ITI),

a Magyar Tudományos Akadémia Kolozsvári Akadémiai Bizottsága (KAB),

a RefoRC nemzetközi konzorcium

együttműködve

a Debreceni Egyetem (DE),

az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE, Budapest),

a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE, Budapest),

a Miskolci Egyetem (ME, Miskolc),
a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE, Budapest)
a Pécsi Tudományegyetem (PTE) és
a Szegedi Tudományegyetem (SZTE)

bölcsészettudományi karainak régi magyar irodalomtörténeti műhelyeivel (intézeteivel, tanszékeivel,
doktori programjaival, kutatócsoportjaival)

ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁG

Gábor Csilla (BBTE), elnök
Kecskeméti Gábor (MTA BTK ITI), társelnök
Tóth Zsombor (MTA BTK ITI), tudományos titkár
Farmati Anna (BBTE), szervezőtitkár
Ács Pál (MTA BTK ITI), szervezőtitkár

Bitskey István (Debrecen, DE)
Font Zsuzsanna (Szeged, SZTE)
Hargittay Emil (Budapest, PPKE)
Imre Mihály (Debrecen, DE)
Jankovits László (Pécs, PTE)
Kiss Farkas Gábor (Budapest, ELTE)
Szabó András (Budapest, KRE)
Kecskeméti Gábor (Miskolc, ME)

A KONFERENCIA HELYSZÍNEI

2018. május 3. délelőtt: a BBTE főépületének Aula Magna terme (Farkas / Kogălniceanu u. 1.)
2018. május 3. délután – május 5.: a BBTE Bölcsészkarának Brassai és Eminescu terme (Horea u.
31.)

HELYSZÍNI REGISZTRÁCIÓ

2018. május 3-án 8–9 óra között
2018. május 4-én és 5-én 8,30 és 9 óra között

KÖNYVÁRUSÍTÁS

az előadótermek előtti térben május 3-án és 4-én

Május 3., csütörtök

Aula Magna (Farkas / M. Kogălniceanu utca 1.)

8,00–9,00 Regisztráció

9,00–9,45 Megnyitó

Soós Anna (BBTE, Kolozsvár, tagozatvezető rektorhelyettes)

Kecskeméti Gábor (MTA, BTK, Budapest, intézetigazgató)

T. Szabó Levente (BBTE, BTK, Kolozsvár, tagozatvezető dékánhelyettes)

Berszán István (BBTE, BTK, Magyar Irodalomtudományi Intézet, Kolozsvár, intézetigazgató)

Gábor Csilla (BBTE, BTK, Magyar Irodalomtudományi Intézet, Kolozsvár, a szervezőbizottság elnöke)

Fellép a Kolozsvári Kamarakórus, vezényel Windhager-Geréd Erzsébet

ELNÖK: Gábor Csilla

9,45–10,25 Kecskeméti Gábor (MTA, BTK, Budapest): *Dialógus a régiségben – dialógus a régiségről*

10,25–10,35 Vita

10,35–10,50 Szünet

ELNÖK: Kecskeméti Gábor

10,50–11,20 Gábor Csilla (BBTE, BTK, Kolozsvár): „*Dialógus*” *Istenről – figyelem(hiány) és argumentáció a kora újkori hitvitában*

11,20–11,40 Hargittay Emil (PPKE, BTK, Budapest): *Egy megkésett „dialógus”: Pázmány Péter Kalauza és Póssaházi János Igazság istápjja*

11,40–12,00 Ajkay Alinka (PPKE, BTK, Budapest) „*Morgók nyelveskedése*” – *Pázmány és a nyugat-dunántúli evangélikusok*

12,00–12,15 Vita

12,15–12,40 A Klaniczay-díj átadása

12,40–15,00 Ebédszünet

Marianum, Eminescu terem (Horea u. 31.)

ELNÖK: Ács Pál

15,00–15,20 Szabó András (KRE, BTK, Budapest): *A wittenbergi magyar coetus tagjainak disputációi*

15,20–15,40 Lázár István Dávid (MTA-SZTE Antikvitás és Reneszánsz Kutatócsoport): *Marsus vadkan pannon földön. Marcus Pitačić és Beregszászi Péter vitája(?)*

15,40–16,00 Szelestei Nagy László (PPKE, BTK, Budapest): *Prédikálás Pozsonyban az 1620-as években: Szószék és hitvita Pázmány Péter környezetében*

16,00–16,20 Petrőczy Éva (KRE, BTK, Budapest): *Zsurnalizmus és poézis – Medgyesi Pál Dialogusának stilisztikai rétegei*

16,20–16,35 Vita
16,35–16,50 Szünet

ELNÖK: Szelestei Nagy László

16,50–17,10 Imre Mihály (DE, BTK, Debrecen): *A dialogicitás szerepe Melius Juhász Péter bibliafordításának margináliáiban*

17,10–17,30 Bartók István (MTA, BTK, Budapest): *Egy dialógusforma az oktatásban: a katekétikus módszer. Példák a magyar régiség praeceptum-irodalmából*

17,30–17,50 Dukkon Ágnes (ELTE, BTK): *Az oktató dialógus a XVII. századi „tudós” kalendáriumokban (a Frölich-naptárak és a Calendarium Tyrnaviense példái nyomán)*

17,50–18,10 Egyed Emese (BBTE, BTK, Kolozsvár): *Beszélgetés szöveggel, olvasóval. Székely László fordítói habitusa*

18,10–18,25 Vita

19,15–19,45 Majorossy Kinga (Bécs) orgonakoncertje, Piarista templom (Egyetem / Universităţii u. 5.)

20,00–22,00 fogadás: Egyetemiak Háza, Piramis vendéglő (Emmanuel de Martonne u. 1.)

Május 4., péntek, Marianum (Horea u. 31.)

Eminescu terem

ELNÖK: Tóth Zsombor

9,00–9,40 Bene Sándor (MTA, BTK, Budapest): *A dialógus helye. Műfaj és periodizáció a régi magyar politikai irodalomban*

9,40–9,50 Vita
9,50–10,00 Szünet

ELNÖK: Szörényi László

10,00–10,20 Lauf Judit (MTA–OSZK, Res Libraria Hungariae Kutatócsoport, Budapest): *Dialóguspontok egy kutató és egy korai nyelvemlék között*

10,20–10,40 Korondi Ágnes (MTA–OSZK, Res Libraria Hungariae Kutatócsoport, Budapest): *Párbeszéd a passióról: az Apor-kódex Pszeudo-Anzelm dialógusa és kelet-közép-európai rokonai*

10,40–11,00 Farmati Anna (BBTE, BTK, Kolozsvár): *Saját lelkével. Középkori (ferences) lelkitükrök*

11,00–11,20 Kiss Farkas Gábor (ELTE, BTK, Budapest): *Valentin Eck bártfai dialógusai: az egyéni és közkerkölcs forrásai Cicerótól az egyházjogig*

11,20–11,35 Vita
11,35–11,50 Szünet

	Brassai terem	Eminescu terem
	ELNÖK: Hargittay Emil	ELNÖK: Egyed Emese
11,50–12,10	Bajáki Rita (MTA–PPKE BILK, Budapest): <i>Dialógus az imakönyvekben – a hitbéli vitákon történő felülemelkedés ünnepi pillanatai</i>	Förköli Gábor (ELTE, BTK, Budapest): <i>Lapszéli dialógus Enyedi György és Milotai Nyilas István között</i>
12,10–12,30	Balázs Aletta-Júlia (BBTE, BTK, Kolozsvár): <i>Emblémák és 17–18. századi kegyességi szövegek kapcsolata</i>	Báthory Orsolya (MTA–PPKE BILK, Budapest): <i>Egy széljegyzet margójára – Pázmány javítása és annak utóélete a Peniculus papporumban, avagy a szerző dialógusa önmagával</i>
12,30–12,50	Orbán Áron (MTA-ELTE Humanizmus Kelet-Közép-Európában kutatócsoport): <i>Adalékok Batthyány (III.) Boldizsár könyvtárához</i>	Balla Lóránt (Bartók Béla Elméleti Líceum, Temesvár): <i>A margináliák tartalma, típusa és funkciója Csete István kéziratos prédikációiban: változik-e a kézirat margináliáinak szerepe kiadás/közvetítés előtt?</i>

12,50–13,00 Vita

13,30–20,00 kirándulás

Május 5., szombat, Marianum (Horea u. 31.)

	Brassai terem	Eminescu terem
	ELNÖK: Farmati Anna	ELNÖK: Bene Sándor
9,00–9,20	Majorossy Imre (PPKE, BTK, Budapest): <i>„Fejtsd meg nekem ezeket”. Dialógus a jövővel: a végzetes madárcsata motívuma Kriemhild álmában és Balassi Aenigmájában</i>	Petneházi Gábor (MTA, BTK, Budapest): <i>A dialógus esélyei. Kovacsóczy Farkas, Paolo Paruta és az államformák</i>
9,20–9,40	Maróthy Szilvia (ELTE, BTK, Budapest): <i>Sétáló, futosó, szerelmes és őrző elmék</i>	Hörcher Ferenc (MTA, BTK, Budapest): <i>A politikai konfliktusok kezelésének technikái a kora modern városi magisztrátusokban</i>
9,40–10,00	Székely Örs (BBTE, BTK, Kolozsvár): <i>Az örökkévalóság ökonómiái</i>	Kasza Péter (SZTE, BTK, Szeged): <i>„Párhuzamos történetek”. Johannes Heroldt dialógusa az 1556. évi dél-dunántúli hadjáratról</i>
10,00–10,20	Laczházi Gyula (ELTE, BTK, Budapest): <i>Petrőczy Kata Szidónia és a kora újkori líra dialogikussága</i>	Simon József (SZTE, BTK, Szeged): <i>Teodícea-gondolat és eredendő bűn dialógusa Bethlen</i>

		Miklós Önéletírásának Elöljáró beszédében
--	--	---

10,20–10,40 Vita

10,40–11,00 Szünet

	Brassai terem	Eminescu terem
	ELNÖK: Imre Mihály	ELNÖK: Lázár István
11,00–11,20	Domokos Zsófia (BBTE, BTK, Kolozsvár): <i>„Magamtól ezt így gondolom meg...” Fejedelem- és követtükör Borsos Tamás, Bethlen Gábor portai küldöttének irataiban</i>	Bácsi Enikő (ELTE, BTK, Budapest): <i>16–18. századi levelekben szereplő kérések módszertani megközelíthetőségei, problémái</i>
11,20–11,40	Gyulai Éva (ME, BTK, Miskolc): <i>Verancsics Antal öccsével, Mihállyal folytatott dialógusa 1553. évi konstantinápolyi útjáról és követségéről</i>	Kovács Eszter (SZTE, BTK, Szeged): <i>A magány dialógusa. Mikes Kelemen: Törökországi levelek</i>
11,40–12,00	Köllő Zsófia (Erdélyi Tankönyvtanács, Csíkszereda): <i>Meddig versenyképes a Nádasdy-Mausoleum történelemszemlélete?</i>	Luffy Katalin (Központi Egyetemi Könyvtár, Kolozsvár): <i>Nyilvános és magános beszélgetés: Alvinczi Péter ítélőmester leveleskönyve bécsi követjárása idejéből (1692–1693)</i>
12,00–12,20	Bóné Éva (Zilahi Református Wesselényi Kollégium): <i>„Istennek igazán való ditsőitete” – dialógus Istenről Geleji Katona István prédikációiban</i>	Lengyel Réka (MTA, BTK, Budapest): <i>Kiszólni a könyvből. Szerzői ajánlások és előszavak a 18. század első felének irodalmában</i>

12,20–12,40 Vita

12,40–14,40 Ebédszünet

	Brassai terem	Eminescu terem
	ELNÖK: Szabó András	ELNÖK: Bartók István
14,40–15,00	Vincze Eszter Beáta (BBTE, BTK, Kolozsvár): <i>A hitvita műfaja, „eszköztára” és ennek megjelenése Pázmány Péter Kalauzában valamint Komáromi Csipkés György Pápastaság újságában</i>	Koltai Kornélia (ELTE, BTK, Budapest): <i>Bibliai és posztbiblikus nyelvi rétegek dialógusa (egymásra gyakorolt hatása) a magyar peregrinusok 17. századi héber nyelvű üdvözlőverseiben</i>
15,00–15,20	Kovács Kinga Tünde (BBTE, BTK, Kolozsvár): <i>Keresztúri Bíró Pál</i>	Juhász Szandra (PPKE, BTK, Budapest): <i>Dialógusok a héber nyelvű</i>

	<i>hitoktatói munkásságának megnyilvánulása az általa megírt katekizmus szövegében</i>	<i>köszöntőversekben</i>
15,20–15,40	Székely Gábor (ELTE, BTK, Budapest): <i>Dialógus és disputa. Felekezeti viszony Telek József kecskeméti prédikációiban</i>	Fazekas Sándor (Kaposvári Egyetem, PK, Kaposvár): <i>Adalékok a Fejedelmeknek serkentő órája értelmezéséhez</i>

15,40–15,55 Vita

15,55–16,10 összegzés, zárszó (Gábor Csilla, Tóth Zsombor)

18,00 zárófogadás (Agape étterem, Szentegyház / Iuliu Maniu u. 6.)

Szervezőbizottság:

- Dr. Gábor Csilla egyetemi tanár (BBTE, BTK, Magyar Irodalomtudományi Intézet)
- Dr. Kecskeméti Gábor egyetemi tanár, intézetigazgató (ME, BTK – MTA, BTK, Irodalomtudományi Intézet)
- Dr. Soós Anna egyetemi docens, rektorhelyettes (BBTE, Matematika és Informatika Kar, Magyar Matematika és Informatika Intézet)
- Dr. Szabó Levente egyetemi docens, dékánhelyettes (BBTE, BTK, Magyar Irodalomtudományi Intézet)
- Dr. Farmati Anna egyetemi adjunktus (BBTE BTK, Magyar Irodalomtudományi Intézet)
- Dr. Tóth Zsombor tudományos főmunkatárs (MTA, BTK, Irodalomtudományi Intézet – RefoRC, Budapest)
- Dr. Ács Pál tudományos tanácsadó (Magyar Tudományos Akadémia, BTK, Irodalomtudományi Intézet, Budapest)
- Dr. Szikszai Mária (MTA, Kolozsvári Akadémiai Bizottság)
- Bilibók Renáta programfelelős (Bolyai Társaság, Kolozsvár)
- Lingvay Julianna magyar tagozati ügyintéző (BBTE BTK)
- Balázs Aletta-Júlia doktorandusz (BBTE BTK, Magyar Irodalomtudományi Intézet)
- Székely Örs doktorandusz (BBTE BTK, Magyar Irodalomtudományi Intézet)

Kalauzaink a kiránduláson

Gál Zsófia (Korzo Egyesület, Kolozsvár)

Újvári Dórottya (Korzo Egyesület, Kolozsvár)

Önkéntesek, a BBTE egyetemi hallgatói:

Ambrus Arnold

Bilibók Karola

Birtalan Albert

Fechitá Lujza-Mária

György-Fazakas Noémi

Hatos Tímea

Izsák Noémi
Kányai Mária Magdolna
Kovács Péter
Kovács Péter Zoltán
Magyari Tímea
Nagy Anett
Nagy Emese Ingrid
Reznek Evelin
Szilágyi Andrea
Szombatfalvi Klára
Tasnádi István
Tóth Orsolya Barbara
Trinfa Johanna

Támogatók

